

бжде ѣ ; ако смѣтаме знакътъ, който иде следъ ω за белегъ на съюза $\text{н}(\text{ч})$, тогава следъ $\omega = 70$ бихме очаквали единица, която тукъ е предадена съ буква ѣ , а такъвъ единиченъ знакъ не съществува; ѣ не може да се вземе за $\text{д} = 4$, защото за д надписътъ си има ясенъ белегъ въ първия и въ втория редъ. Второто предположение, което ми се вижда основателно, е следното. Подиръ думитѣ за **МОЛНТЪВЪ** да се чете **КАЛО ІО ЦРѢ**, или развързано **КАЛОІОАНА ЦРѢ**. Името **ІОАНЪ** или **ІОАННЪ** въ старитѣ ни паметници се пише съкратено **ІО**, тъй както е въ нашия надписъ. Така е и въ българскитѣ царски грамоти, пъкъ и въ влашкитѣ. Лигатурата **ЦРѢ** е добре известна въ сръднобългарскитѣ книжовни и нумизматични паметници *вм.* **ЦРѢ** или *вм.* типичната сръднобългарска графика **ѢѢ**.

Посоченитѣ неясности въ надписа сж затруднили и Баласчева въ поменатото негово съобщение. Той, безъ разборъ на графическата или на граматическата страна на надписа, чете така: † азъ Врана доука великъ сътворн града Кричума съ цара за молнтка и клѣ . . . ω ѣ СОД , и въ преводъ: „Азъ Врана дука великъ сътворихъ града Кричумъ и храма за молитва и каение въ лѣто 6804—5508 = 1296 или 6874 = 1366“. Отъ дветѣ свои предполагаеми дати, Баласчевъ смѣта втората за по-правдоподобна.

Кой е билъ поменатиятъ въ надписа Врана? Врана е славянско име. Съ това фамилно име — Врана или Врановци сж известни много видни личности въ Византия, едни отъ които се сродили и съ императорския домъ. Du Cange, основателятъ на византологията, даде въ своята книга *Familiae Byzantinae, Lutetiae* 1680, стр. 214—215, доста пъленъ списъкъ на рода на Врановци. Отъ тоя списъкъ и отъ други византийски извори узнаваме, че родътъ Врана става известенъ още въ XI в. и че последниятъ виденъ представителъ на тая лоза — Йоанъ Врана, следъ падането на Цариградъ въ 1453 год., избѣгалъ въ Франция, гдето получилъ пенсия отъ Карла VII.

Личното име на нашия Врана не е посочено въ надписа. То е замѣстено съ титула на неговото достоинство — „великъ дука“. Названието дука иде отъ латинското *dux*, у византийцитѣ δοῦξ или δοῦκας , у българитѣ дука (срв. грамотата на Асѣня II, дадена на Ватопедския манастиръ), у